

Petr Vok z Rožmberka: Poslední z Rožmberských vladařů

Ač byl Petr Vok z Rožmberka zároveň 12. vladař rožmberského domu a posledním příslušníkem mocného rodu, jenž byl za vlády jeho staršího bratra Viléma z Rožmberka na vrcholu, neměl to v dětství dvakrát lehké. To ještě ani nevěděl, že bude skutečně posledním pánem z Růže, přežije bratra na samém sklonku života zachrání Čechy.

Rozdílné mládí

Jelikož byl Petr Vok z Rožmberka (*1539,+1611) až druhorozeným synem Jošta III. Z Rožmberka (+1539) a neměl být přímým vladařem rožmberského rodu, znamenalo to, že bude mít i odlišnou výchovu a vzdělání. Bratr Vilém studoval šlechtické gymnázium v Mladé Boleslavi a později internátní školu v Pasově, zatímco mladého Petra čekala domácí výchova především u příbuzných na zámku v Jindřichově Hradci. Dále ho učil i profesor (Karlovy) University Gabriel Svěchin z Paumberka. Během jeho působení na rožmberském dvoře v Českém Krumlově působila zámecká šlechtická škola.

U dvora

Aby si Petr Vok osvojil aristokratické zvyky, byl vyslán k habsburskému dvoru, ale službu mu komplikovalo to, že ač nebyl fanatickým luteránem, tak jeho sympatie k protestantství neutajil. Císařský dvůr byl tradičně katolický a většinu úřadů u císařského dvora drželi katolíci, a tak působení u dvora císaře a krále Ferdinanda I. Habsburského nemělo dlouhého trvání. Po nástupu Maxmiliána II. Habsburského (*1527 Vídeň,+ 1576) na trůn v habsburské monarchii znamenal i konec mladého Rožmberka u císařského dvora. Vok si tehdy uvědomil, že snaha na kariéru u arcidomu habsburského není pro něj, luteránského nadšence, možná.

Kavalířská cesta mladého Rožmberka Petra Voka

Během volby a korunovace Maxmiliána II. Habsburského římskoněmeckým císařem roku 1562 ve Frankfurtu nad Mohanem se Petr Vok z Rožmberka sblížil s nizozemským místodržitelem Vilémem I. Oranžským (*1533,+1584). Ten doufal, že by mladý velmož mohl být prostředníkem mezi nizozemskými provinciemi a habsburským císařem. Cesta mladého pána dále pokračovala přes Nizozemí do anglického království, kde se i díky doporučení Viléma Oranžského setkal s anglickou královnou Alžbětou I. (*1533,+1603). Petr na závěr své dvoutýdenní návštěvy Anglie získal od anglických šlechticů smečku chrtů, což mu mohli naši stavové závidět.

Ve stínu bratra

Když se mladý Rožmberk vrátil z cest po Evropě, žil nějakou dobu ve stínu svého bratra. Vilém tehdy jako rožmberský vladař přičknul mladému Petru Vokovi hrad Choustník, město Soběslav na Táborsku, panství Vimperk a tvrz Želeč, aby se dokázal osamostatnit. K tomu později Petr přikoupil i panství Bechyně západně od Tábora. Mladý Rožmberk se hned dal do přestavby sobě svěřených sídel, začal s přestavbou hradu Vimperk, který nebyl tehdy ještě renesančním sídlem, ale ještě stále opevněným gotickým hradem. I proto později přikoupil panství Bechyně od **Kryštofa ze Švamberka** a dům ve Starém Městě v Praze, aby mohl být na blízku Rudolfskému dvoru v Praze.

Manželství

Když měl Vok 40 let, začal přemýšlet o manželství, do oka mu tehdy padla mladá moravská šlechtična Kateřina z Ludanic. Svazek pomáhal domlouvát i Petrův bratr Vilém, který jako autorita mohl mít na rozhodnutí vliv. Svatba Petra Voka z Rožmberka a Kateřina z Ludanic se vzali roku 1580 na zámku v Bechyni. Náboženská orientace Kateřiny z Ludanic, která náležela k Jednotě bratrské, přivedla už tak pro-luteránsky orientovaného Petra Voka, jenž nebyl v otázce protestantského směru dosud vyhrazen. Manželství Kateřiny z Ludanic a Petra Voka z Rožmberka bylo zprvu šťastné, velký věkový rozdíl mezi novomanželky oba překonávali s humorem a sama Kateřina oceňovala manželovu pozornost, ale později se vše změnilo, když na manželství začalo působit psychické onemocnění mladé Kateřiny. Sama o 26 let mladší Kateřina zemřela o 10 let dříve než samotný Petr Vok, ani ona však nedala tehdy již poslednímu Rožmberkovi dědice a pokračovatele rodu.

Posledním svého rodu

Přelomem 80-90. let 16. stol. se zdravotní stav Viléma z Rožmberka postupně zhoršoval a bylo čím dál jasnější, že se Petr Vok z Rožmberka stane v nejbližší době nadcházejícím 12. vladařem domu rožmberského. Měl ale před sebou dalekosáhlejší práci, reprezentace rodu a jeho představitelů byla poměrně finančně náročná, a tak musel Petr Vok prodat až 2/3 rodového majetku a tím sídla jako Český Krumlov, Vimperk, Bechyně a další. Koncem svého života se i zúčastnil tažení českých stavů proti osmanské expanzi jako velitel českých stavovských vojsk na habsbursko-osmanských hranicích. Stavovská armáda ale do přímých bojů s Turky nezasáhla, pohybovala se pouze na uhersko-osmanské hranici a pak se s nepořízenou stáhla zpátky do Čech. Tažení trvalo tak dlouho, protože než se zemská hotovost shromáždila, bylo vlastně po válce.

Poslední služba

Následně se Petr zasloužil během krize bratrů Rudolfa II. a Matyáše Habsburského o tzv. Rudolfův majestát, jenž si česká šlechta vynutila jako příslib podpory Rudolfa II., ale vztahy obou bratrů se postupně zhoršovaly, a když si Rudolf zavolal na pomoc Pasovské, byl to pro jeho vládu definitivní konec. Šlechta požádala o pomoc arcivévodu Matyáše a jeho starší bratr přišel o poslední trůn, jenž mu zbýval. Pasovské vojsko odešlo s nepořízenou a na chvíli se zastavilo na jihu Čech, kde loupilo na panství, a to i na zbytku rožmberského dominia. Aby

drzá soldateska odtáhla, zmohl se pan Vok na poslední velký čin svého života, a to vyplatit rabiátům žold z rožmberského pokladu. Krátce po jejich odchodu umírá bezdětný na zámku v Třeboni.